

Vejledning om EU's informationsprocedure for tekniske forskrifter og forskrifter for informationssamfundets tjenester

Denne vejledning opdateres løbende. Den udgives ikke i trykt form, men kan ses på Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside www.ebst.dk.

Vejledningen er senest opdateret i juni 2008.

Indholdsfortegnelse

1. Informationsproceduren	2
Indholdet af proceduren	3
Forlængede frister for ikraftsættelse af den tekniske forskrift	5
Oversigt over status quo-perioder	5
Den tekniske fremgangsmåde	6
Den nationale procedure i Danmark	7
EØS-aftalen	8
2. Definition af en teknisk forskrift	8
3. Definition af en forskrift vedrørende informationssamfundets tjenester	9
4. Hvilke forskrifter er undtaget?	9
a. Generelle undtagelser	9
b. Sikkerhedsklausulen – hasteprocedure	10
c. Nationale fremstillingsforbud	10
5. Konsekvenserne af ikke-notificering	11
Aktioner i tilfælde af konstateret ulovlig ikke-notifikation	11
6. Indholdet af en notifikationsmeddelelse	12
Fortrolighed	13
Overlappende notifikationer	13
7. Udførlige udtalelser og bemærkninger	13
a. Indsigelser fra andre end den ansvarlige myndighed	14
b. Proceduren i praksis	14
c. Ændringer af forskriften under notifikationsproceduren	14
Bilag 1. Skematisk opstilling af notifikationsmeddelelsen	15
Bilag 2. Skematisk opstilling af en senere meddelelse i en notifikationssag	19
Bilag 3. Adresser	20
Appendix 1: WTO-notifikationsproceduren	21
Bilag 4. WTO skema	22
Appendix 2: EU's anmeldelsessystem for import- og markedsføringsforbud	23
Baggrund	23
Undtagelser	23
Rekurs og/eller sag til domstolsprøvning	23
Oplysninger fra andre lande	23
Kommissionens mere detaljerede vejledning	23
Sanktioner	23
Anmeldelsens indhold	24
Foranstaltningens art	24

1. Informationsproceduren

EU-retsgrundlag: Direktiv 98/34/EF¹, ændret ved direktiv 98/48EF om tredje væsentlige ændring af 83/189/EØF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter. Direktivets navn er herefter *Direktiv om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester*².

Dansk retsgrundlag: Erhvervsfremme Styrelsens bekendtgørelse nr. 190 af 20. marts 2001 (foreligger ikke i særtryk; bekendtgørelsen kan hentes i Retsinformation (<http://www.retsinfo.dk/>)).

Direktiv 83/189/EØF blev vedtaget den 28. marts 1983 og trådte i kraft den 1. april 1984. Det pålagde alle medlemsstater en pligt til, inden de vedtager en teknisk forskrift, at sende et udkast til Europa-kommissionen, således at denne kan informere de andre medlemsstater om udkastet. Direktivet afløste en tidligere "gentleman agreement" mellem EØF's medlemsstater med samme sigte.

Siden 1988 har Erhvervs- og Byggestyrelsen (tidligere Industri- og Handelsstyrelsen) og Erhvervsfremme Styrelsen) været central dansk myndighed for gennemførelse og administration af direktivets kapitel om forskrifter³.

I Europa-kommissionen administreres direktivet af⁴ Generaldirektoratet for Erhvervsvirksomheder.

Direktivet er ændret tre gange. Der er sket udvidelser af anvendelsesområdet, senest ved direktiv 98/48/EF, ved hvilket forskrifter for informationssamfundets tjenester er omfattet, og der er gennemført ændringer af status que-forpligtelsen foruden andre detaljer.

Formålet med informationsproceduren er at give henholdsvis Europa-kommissionen og de øvrige medlemsstater mulighed for at fremkomme med indsigelser, hvis en medlemsstat vil gennemføre national regulering, der vurderes at indebære en ulovlig hindring for varerne frie bevægelighed (EF-traktatens artikel 28-29) eller for så vidt angår informationssamfundets tjenester – den frie udveksling af tjenesteydelser (EF-traktatens artikel 49) eller etableringsretten for tjenesteydere (EF-traktatens artikel 43). Kommissionen arbejder på et forslag om udvidelse af direktivet til at omfatte alle forskrifter for tjenesteydelser.

I denne vejledning beskrives den gældende retstilstand.

Kommissionen har i 2006 udgivet en brochure "En vejledning i proceduren for indberetning af oplysninger vedrørende tekniske standarder samt forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester". Brochuren indeholder kommentarer til hver enkelt artikel i direktivet. Brochuren kan fås ved henvendelse til Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Den administrative procedure mellem Kommissionen og de centrale nationale myndigheder beskrives i Kommissionens dokument af 22. maj 1995:

¹ 98/34/EF kodificerer direktiv 83/189/EØF og ændringsdirektiverne 88/182/EØF og 94/10/EF samt diverse mindre væsentlige ændringer, som Europa-kommissionen har foretaget efter bemyndigelse.

² Erhvervsfremme Styrelsens bekendtgørelse nr. 190 af 20. marts 2001 om EU's informationssamfundets tjenester indeholder som bilag en uofficiel sammenskrivning af 98/34/EF og 98/48/EF, udarbejdet af Kommissionens tjenestegrene.

³ Direktivets artikel 2-7 inkl. handler om standardisering. Standardisering varetages i Danmark af Dansk Standard, de er en statsstøttet selvejende institution, og med hensyn til telekommunikation af Telestyrelsen. Standardisering omtales i øvrigt ikke i denne vejledning.

⁴ Engelsk DG Enterprise, fransk DG Entreprise

”Vademecum for informationsproceduren med hensyn til tekniske forskrifter” (http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/vademecum/index_da.pdf). Denne vejledning er en teknisk beskrivelse af udvekslingen af dokumenter og dokumenternes indhold, nummerering etc. Kommissionen har i 1998 udsendt udkast til en revideret udgave, som endnu ikke er vedtaget.

I denne vejledning som selvsagt angår direktiv 98/34, redegøres der for direktivets tilblivelse og formål, definitioner af begreber etc.

På hjemmesiden: http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/about/index_da.htm, kan man finde en bemærkning til et arbejdsdokument af 12.01.2006 med titlen: ”Directive 98/34 at the Service of ”Better Regulation” in the Enlarged EU: The Notification Procedure in 2005” med statistikker og henvisninger.

Erhvervs- og Byggestyrelsen holder jævnligt et erfarings- og informationsudvekslingsmøde om informationsproceduren. Der udsendes invitation til medlemmerne af EF-Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne. Mødet er derudover åbent for alle interesserede myndigheder og relevante organisationer m.v.

Indholdet af proceduren

Som nævnt ovenfor skal en medlemsstat fremsende et udkast til Kommissionen, når den har til hensigt at udstede en teknisk forskrift eller en forskrift for informationssamfundets tjenester.

Al korrespondance skal i videst muligt omfang ske elektronisk.

Der skal fremsendes:

- En notifikationsmeddelelse i form af et sæt skematiske oplysninger, se bilag 1.
- Et eksemplar af den fulde tekst til udkastet.
- Et eksemplar af den lov, der afgiver hjemmel for udstedelse af forskriften.
- Eventuelle forskrifter, der ændres eller ophæves, og
- Eventuelle andre relevante forskrifter,
- Kommissionen har i 2001-02 i dok. 73/2001 foreslået, at der medsendes den konsekvensanalyse, der er udarbejdet i forbindelse med forberedelsen af det notificerede udkast, se pkt. 15 (skema 1) i bilag 1. Analyserne vil blive oversat i det omfang, Kommissionen kan finde resurser til det. Formålet er at lette Kommissionen og de andre medlemsstater i deres vurdering af, om udkastet indebærer en traktatstridig handelshindring, og om det tilsigtede formål mere hensigtsmæssigt vil kunne nås med andre midler. Denne ordning fungerer ikke. 2002 var aftalt som prøveår, men desuagtet indgår fremsendelse af konsekvensanalyse i punkt 15 i notifikationsskemaet; de allerfleste notificerede springer det over, og Kommissionen reagerer ikke.
- Hvis udkastet tilsigter at begrænse markedsføringen eller anvendelsen af et kemisk produkt, skal der yderligere fremsendes relevante oplysninger om produktet og tilgængelige oplysninger om erstatningsprodukter samt en risikovurdering m.m., se nærmere direktivets artikel 8, stk. 1, 4. afsnit.

Kommissionen lader de skematiske oplysninger og udkastets tekst oversætte til samtlige medlemsstaters sprog, i visse tilfælde (især omfangsrige udkast) dog kun til engelsk, tysk og fransk. Teksterne kan findes på Kommissionens tidligere omtalte hjemmeside for informationsproceduren, <http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris>.

Når en medlemsstat notificerer, at den vil udstede en forskrift, har den ifølge artikel 9, stk.1, pligt til at vente med udstedelsen af forskriften i tre måneder fra det tidspunkt, hvor Kommissionen har modtaget alle relevante dokumenter, se herom nedenfor i kapitel 5. Kommissionen kvitterer for modtagelsen og giver meddelelse om fastsættelsen af fristen til den centrale myndighed, i Danmark Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Hvis Kommissionen finder, at forslaget indebærer en ulovlig teknisk handelshindring, giver den meddelelse derom til den notificerende medlemsstat og orienterer de andre medlemsstater. Meddelelsen sker i form af en "udførlig udtalelse" i henhold til direktivets artikel 9, stk. 2, hvori Kommissionen meddeler medlemsstaten, at en gennemførelse af forslaget i uændret form vil være at betragte som en krænkelse af traktaten⁵.

Hvis en medlemsstat mener, at forslaget indebærer en ulovlig teknisk handelshindring, giver den meddelelse herom i form af en "udførlig udtalelse" til Kommissionen, der underretter den notificerende medlemsstat og sender meddelelse (på originalsproget og engelsk/tysk/fransk) til de andre medlemsstater. Kommissionen foretager på dette tidspunkt *ingen vurdering af, om den protesterende medlemsstat har ret i sin opfattelse*.

Den notificerende stat har pligt til at meddele Kommissionen, hvordan den vil reagere på en udførlig udtalelse, og Kommissionen har pligt til at kommentere reaktionen. Der er ingen tidsfrist for disse besvarelser. Der er heller ikke nogen pligt til at afvente Kommissionens godkendelse, før man sætter sin forskrift i kraft.

Der er således ikke noget til hinder for, at man meddelelser Kommissionen sit svar samtidig med, at man sender en kopi af den endelige og ikraftsatte forskrift, se dog afsnittet nedenfor om forlængede frister i forbindelse med udførlige udtalelser.

Som nævnt skal Kommissionen kommentere medlemsstatens reaktion på en udførlig udtalelse, uanset om den udførlige udtalelse er afgivet af en anden medlemsstat eller af Kommissionen selv. Det har på grund af resursemangel været vanskeligt for Kommissionen at leve op til denne forpligtelse, og den har derfor i et møde i 98/34-komiteen i januar 2002 henstillet, at den notificerende stat udtrykkeligt anmoder om Kommissionens udtalelse, hvis man ønsker den.

Hvis en dansk myndighed ikke vil efterkomme Kommissionens udførlige udtalelse, skal sagen behandles i Juridisk Specialudvalg, inden svaret sendes til Kommissionens via Erhvervs- og Byggestyrelsen; det kan dog undlades, hvis man har en begrundet formodning om, at Kommissionen ikke vil forfølge sagen ved at fremsende en åbningsskrivelse.

Hvis en dansk myndighed ikke vil efterkomme en medlemsstats udførlige udtalelse, giver kommissionen meddelelse herom (via Erhvervs- og Byggestyrelsen). Kommissionen skal fremsætte bemærkninger til denne reaktion. Selv om Kommissionen tilslutter sig medlemsstatens udførlige udtalelse, behøver sagen normalt ikke at blive forelagt Juridisk Specialudvalg,

⁵ Kommissionen meddelte tidligere, at hvis forslaget alligevel gennemførtes, var den udførlige udtalelse at betragte som en begrundet udtalelse (åbningsskrivelse) i henhold til traktatens artikel 226 EF. Denne praksis er bortfaldet efter EF-Domstolens dom i sag C-341/97, Kommissionen mod Nederlandene, hvori Domstolen i præmis 19 slår fast, at Kommissionen ikke kan betragte en udførlig udtalelse som en åbningsskrivelse; Domstolen henviser til, at en udførlig udtalelse afgives, mens der kun foreligger et udkast, og medlemsstaten således ikke har overtrådt fællesskabsretten. Se også Domstolens dom i sag C-230/99, Kommissionen mod Frankrig, om samme emne. Dommene kan ses på Kommissionens hjemmeside: <http://europa.eu.int/eur-lex/da/index.html> under "retspraksis".

før Kommissionen direkte meddeler, at den vil indlede en retssag mod Danmark, hvis udtalelsen ikke efterkommes.

I begge tilfælde bør der anlægges et pragmatisk synspunkt, således at en sag forelægges Juridisk Specialudvalg, når man fornemmer, at der er risiko for, at den kan udvikle sig til en traktatkrænkelsessag.

Behandlingen i Juridisk Specialudvalg indledes ved, at der sendes et notat om den danske retstilstand og forholdet til EU-retten til Justitsministeriet, EU-kontoret, der er sekretariat for specialudvalget.

Der er naturligvis ikke noget til hinder for, at den notificerede medlemsstat som følge af indvendingerne opgiver at udstede den tekniske forskrift. I så fald bør Kommissionen underrettes derom, så sagen kan blive afsluttet. Underretningen sendes gennem Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Tvivlsspørgsmål i forbindelse med proceduren kan drøftes med styrelsen.

Forlængede frister for ikraftsættelse af den tekniske forskrift

Hvis Kommissionen eller en medlemsstat fremsætter en udførlig udtalelse mod en teknisk forskrift for varer, skal den notificerede stat vente yderligere tre måneder med at sætte sit forslag i kraft. Hvis forskriften er for tjenester, er forlængelsen kun yderligere én måned.

Når Kommissionen påtænker at foreslå, eller vedtage en fællesskabsretlig forskrift på det område, som udkastet vedrører, eller hvis den konstaterer, at udkastet vedrører samme emne som et forslag til retsakt, der er forelagt for Rådet, kan den give meddelelse herom til den notificerende medlemsstat, der så skal vente yderligere seks måneder med at udstede forskriften.

Endelig skal den notificerende stat vente yderligere seks måneder eller i alt atten måneder, hvis et forslag fra Kommissionen på området har været forelagt Rådet, og der er fastlagt en fælles holdning.

Oversigt over status quo-perioder

	Status quo-periode
Almindelige tekniske forskrifter og forskrifter for tjenester (bortset fra fiskale foranstaltninger og tilfælde, hvor hasteproceduren accepteres, se nedenfor)	Tre måneder
Kommissionen eller en medlemsstat afgiver en udførlig udtalelse mod en teknisk forskrift	Seks måneder
Kommissionen eller en medlemsstat afgiver en udførlige udtalelse mod en forskrift for tjenester	Fire måneder
Kommissionen meddeler, at den har fremsat eller agter at fremsætte et forslag på området, eller at et forslag til retsakt om samme er forelagt Rådet	Tolv måneder
Kommissionen har fremsat et forslag, og der er vedtaget en fælles holdning i Rådet	Atten måneder

Der gælder undtagelser fra disse perioder:

”*Frivillige aftaler*”, som en medlemsstat indgår, og som skal notificeres, skal nok udsættes tre måneder, men fristen kan kun forlænges med én måned, jfr. artikel 10, stk. 3.

”**Fiskale bestemmelser**”, der skal notificeres, og nationale fremstillingsforbud, der ikke hindrer varernes frie bevægelighed, er ikke undergivet nogen ikraftsættelsesfrist⁶, jfr. artikel 10, stk. 4 resp. stk. 2.

Når fristen på tre måneder er udløbet, uden at der er modtaget udførlige udtalelser, kan medlemsstaten uden videre sætte den notificerede forskrift i kraft. Det anbefales at vente et par dage, da både Kommissionen og medlemsstaterne næsten altid sender eventuelle udførlige udtalelser i sidste øjeblik.

Desuden mener Kommissionen, at det er god tone, at dens meddelelser først sendes til udenrigsministeren, inden de sendes pr. e-mail til den centrale myndighed. Det skal dog bemærkes, at Kommissionen er flink til at sende underhåndsmeddelelser, så snart der foreligger en beslutning om en udførlig udtalelse eller kommentar.

Hvis Kommissionen inden indvendinger har, sender den ingen underretning. Erhvervs- og Byggestyrelsen sender derfor heller ikke særskilt meddelelse om, at forskriften kan udstedes, når fristen er udløbet.

Kommissionen og de andre medlemsstater kan også fremsætte ”**bemærkninger**” i medfør af direktivets artikel 8, stk. 2. Bemærkningerne har en mere uformel karakter og medfører ikke retsvirkninger, men den notificerende stat skal dog – med direktivets ord – ved den videre udformning af den tekniske forskrift tage videst muligt hensyn dertil.

Den notificerende stat har heller ikke pligt til at svare på bemærkninger, men Kommissionen henstiller, at man f.eks. ved fremsendelsen af den endelige tekst oplyser, om de har medført nogen reaktion.

Den tekniske fremgangsmåde

Udveksling af meddelelser mellem medlemsstaterne og Kommissionen sker fortrinsvis pr. e-mail. Almindelig post, telefax og telex anvendes kun undtagelsesvis.

Kommissionen har direkte udtrykt ønske om at modtage så megen korrespondance som muligt pr. e-mail, også af hensyn til videresendelse af meddelelser til andre medlemsstater og for tekstens vedkommende til oversættelsesbureauerne. Man kan anvende formaterne Word, RTF, XHTML og PDF, medens TIFF-filer og PDF-image ikke ønskes anvendt.

E-mailserveren i Kommissionen kan ekspedere dokumenter på indtil 10MB i én meddelelse. Filer, der er større end 10 MB, sendes i originalformat på en cd-rom til Kommissionens 98/34-sekretariat via Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Kommissionen har oplyst, at scannede dokumenter rent undtagelsesvis vil kunne accepteres.

Kommissionens informationssystem TRIS giver offentlig adgang til en database, der rummer titlerne på og teksterne til alle notificerede udkast, i almindelighed oversat til samtlige fællesskabsprog. Desuden indeholder TRIS oplysning om, i hvilket omfang den ordinære tremåneders frist er forlænget ved fremsættelse af udførlige udtalelser.

⁶ Kommissionen har i et komitémøde under en drøftelse af artikel 10, stk. 4, udtalt, at det er rigtigst at notificere den påtænkte forskrift som udkast og vente ca. 5 arbejdsdage med ikraftsættelsen, for at Kommissionen kan få lejlighed til at gøre indsigelse, hvis den finder, at artikel 10, stk. 4, ikke er rigtigt påberåbt. Kommissionens henstilling må også gælde forskrifter, der er omfattet af artikel 10, stk. 2.

Adressen er: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris>. Der kan i TRIS søges på land, notifikationsnummer, tid og emneord. Det er alene notifikationerne, der kan ses på hjemmesiden. Således er det ikke muligt at se f.eks. Kommissionens eller en anden medlemsstats (udførlige) bemærkninger her, da disse kun er undergivet offentlighed med Kommissionens eller medlemsstatens samtykke.

Den nationale procedure i Danmark

Den nationale procedure i Danmark er aftalt mellem Udenrigsministeriet og Erhvervs- og Byggestyrelsen. Hovedpunkterne er som følger:

Nye danske notifikationer sendes af Erhvervs- og Byggestyrelsen til Kommissionen med kopi til Udenrigsministeriet.

Der udsendes ikke meddelelser om nye notifikationer fra andre medlemsstater fra Erhvervs- og Byggestyrelsen.

I stedet henvises der på styrelsens hjemmeside til TRIS, se ovenfor, hvor alle interesserede kan gennemse alle notifikationsmeddelelser.

Dansk Standard offentliggør titlerne på samtlige modtagne notifikationsmeddelelser på sin hjemmeside: <http://www.ds.dk/public/information/index.html>. Her er titlerne opført i alfabetisk orden fordelt efter emne.

Det er Kommissionens opfattelse, at udførlige udtalelser og kommentarer i medfør af direktivets artikel 8 er fortrolige, således at der skal indhentes tilladelse fra "forfatteren" til at udlevere dem til private. Det er desuden Kommissionens opfattelse, at de er omfattet af undtagelsesreglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, der er trådt i kraft den 3. december 2001, således at reglerne om aktindsigt ikke finder anvendelse.

Med hensyn til danske regler om aktindsigt i danske dokumenter henvises til offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Kommissionens og andre medlemsstaters udførlige udtalelser sendes af Erhvervs- og Byggestyrelsen til den notificerende myndighed. Disse sager indebærer en mulighed for en traktatkrænkelssag mod Danmark.

Danmarks svar, der udarbejdes af den notificerende myndighed, sendes til Kommissionen af Erhvervs- og Byggestyrelsen med kopi til Udenrigsministeriet. Det gælder, hvad enten den danske myndighed imødekommer indvendingerne eller ikke. Hvis den danske myndighed ikke efterkommer Kommissionens udførlige udtalelse, skal sagen som ovenfor nævnt behandles i Juridisk Specialudvalg.

Danske myndigheders svar på bemærkninger i henhold til direktivets artikel 8, stk.2, sendes direkte fra Erhvervs- og Byggestyrelsen til Kommissionen med kopi til Udenrigsministeriet.

Bemærk, at den notificerende myndighed har **pligt**, jfr. artikel 8, stk. 3, til at afslutte notifikations sagen ved gennem Erhvervs- og Byggestyrelsen at sende en kopi af den endeligt udstedte forskrift til Kommissionen. Disse endelige tekster videresendes direkte til Erhvervs- og Byggestyrelsen til Kommissionen uden kopi til Udenrigsministeriet.

På hvert møde i 98/34 komiteen er et af dagsordenspunkterne en liste over de notifikations-sager, hvori den notificerende medlemsstat ikke har besvaret en udførlig udtalelse eller en bemærkning eller ikke har fremsendt den endelige tekst.

EØS-aftalen

EØS-aftalen er indgået mellem Det Europæiske Fællesskab og EFTA-landene Norge, Island og Liechtenstein. Den omfatter bl.a. informationsproceduren efter direktiv 98/34/EF og 98/48/EF i en tillempet form. F.eks. sker al korrespondance mellem EFTA-sekretariatet og Europa-Kommissionen, teksterne oversættes kun til engelsk/tysk/fransk, og der kan kun fremsættes bemærkninger, ikke udførlige udtalelser (altså ingen forlænget frist).

Schweiz har tilsluttet sig informationsproceduren i en bilateral aftale med Kommissionen. Denne aftale er helt parallel med EØS-aftalens informations-procedure.

2. Definition af en teknisk forskrift

Definitionen af en "teknisk forskrift" findes i direktivets artikel 1: *En teknisk specifikation eller en lov eller en administrativ bestemmelse eller et andet krav, som retligt eller faktisk skal overholdes, for at et produkt kan markedsføres. Udtrykket "teknisk specifikation" dækker også visse fremstillingsmetoder og processer, jfr. direktivets artikel 1, nr. 3, 2. afsnit*⁷.

Det er vigtigt, at understrege, at *der skal notificeres udkast til tekniske forskrifter*, ikke endelige tekster. Kommissionen afviser at modtage tekster, der er vedtaget, også selv om de udtrykkeligt fastsætter, at de først sættes i kraft, efter at 98/34-proceduren er gennemført.

Det skal dog bemærkes, at med hensyn til lovforslag har Kommissionen én gang accepteret at modtage en lov til notifikation, uanset at den var vedtaget, under hensyn til, at den ikke var trådt i kraft, men indeholdt en bemyndigelsesbestemmelse til ministeren om at sætte den i kraft. Det kan ikke tilrådes, at forlade sig på, at Kommissionen vil være imødekommende i flere tilfælde af den type.

Bemærk, at der selvsagt kun er tale om forskrifter, der udstedes af myndigheder, eller eventuelt aftaler, som en myndighed er part i. Men hvis forskrifterne henviser "fagkodekser eller kodekser for god praksis, der igen henviser til tekniske specifikationer..."⁸, bliver disse fagkodekser alligevel notifikationspligtige sådan at forstå, at de - eller ændringer i dem - skal notificeres, for at de kan få den retskraft, der er knyttet til, at en forskrift henviser til dem. *Eksempel: I en forskrift om branddøre henvises der til Brandteknisk Instituts vejledning, der igen henviser til en dansk standard. Derved bliver både vejledningen og standarden notifikationspligtige.*

Men hvis der er tale om en almindelig gengivelse af en international eller europæisk standard, er det tilstrækkeligt at henvise til den. Det er altså ikke nødvendigt at medsende standardens tekst.

En "**teknisk specifikation**" er krav til varens karakteristika, herunder betegnelse og emballage, mærkning og etikettering, brugsegenskaber, prøvning og prøvningsmetoder. Det er som nævnt også krav til fremstillingsmetoder og processer, når der er tale om fødevarer i videste

⁷ Artikel 1, nr. 3, 2. afsnit, er sålydende: "Udtrykket »teknisk specifikation« dækker ligeledes fremstillingsmetoder og processer vedrørende landbrugsvarer i henhold til traktatens artikel 38, stk. 1, produkter beregnet til konsum og dyrefoder samt lægemidler som defineret i artikel 1 i direktiv 65/65/EØF, samt fremstillingsmetoder og processer vedrørende de øvrige produkter, når de har indvirkning på produkternes karakteristika".

⁸ Artikel 1, nr. 11, 2. afsnit

forstand; for andre varer gælder dette krav kun, hvis metoderne og processerne har indvirkning på varens karakteristika.

Eksempel: Bestemmelser om behandling af dyr, der er bestemt til fremstilling af fødevarer, skal måske notificeres (EF- Domstolen har bestemt, at Italien burde have notificeret en forskrift om at muslinger, der markedsføres i Italien, skal have levet i vand med nærmere angivet indhold af salt m.v. I Danmark har Justitsministeriet bestemt, at en bekendtgørelse om hold af drægtige søer og gylte, der bl.a. indeholdt bestemmelse om minimumsstørrelsen af svinestierne, ikke skulle notificeres, mens (det daværende) Landbrugsministerium notificerede forskrifter for behandling af dyr under transport til slagteri).

Med hensyn til affald har Kommissionen bemærket, at hvis der stilles tekniske krav til et produkt, der omsættes, er det uden betydning, om man betaler for at modtage det eller for at slippe af med det. I begge tilfælde skal der notificeres. *Eksempel: Slam eller flydende spildevand, der mod betaling udsprøjtes over landbrugsarealer.*

“Love eller administrative bestemmelser” omfatter love, bekendtgørelser, cirkulærer, tekniske forskrifter, tekniske bestemmelser og andre forskrifter af generel karakter. I visse tilfælde kan vejledninger også betragtes som tekniske forskrifter, der skal notificeres, navnlig når myndighederne faktisk forventer, at de efterleves.

“Andet krav” er ikke-tekniske krav, der vedrører produktets livscyklus efter markedsføring. Der kan være tale om bestemmelser om anvendelse af produktet, genanvendelse eller genbrug, forudsat at de har betydelig indflydelse på produktets sammensætning eller afsætning.

Eksempel: En forskrift om, at emballage skal kunne tilbageleveres til forretningen, der har forpligtelse til at bortskaffe den på forsvarlig måde, skal notificeres. Dette gælder dog kun, hvis forskriften indebærer en etiketterings- eller mærkningspligt⁹

3. Definition af en forskrift vedrørende informationssamfundets tjenester

Definitionen af en forskrift vedrørende tjenester findes i direktivets artikel 1, nr. 5 og nr. 11: En forskrift, herunder administrative bestemmelser, der retligt eller faktisk skal overholdes ved markedsføring, levering eller anvendelse af en tjeneste, eller etablering af en operatør af tjenester, eller forbud mod samme. Tjenesten skal teleformidles, og den skal normalt ydes mod betaling. Der skal være tale om en tjeneste, der ydes på individuel anmodning. Kommissionen udgiver, normalt i forbindelse med de fire årlige komitémøder, en liste over notifikationer under direktiv 98/48/EF. De er her opdelt i kategorierne elektronisk signatur, elektronisk handel, dekodere, beskyttelse af persondata, computerforbrydelser og diverse.

Der henvises i øvrigt til direktivets tekst, til betragtningerne til direktiv 98/48/EF og til Kommissionens vademecum for administrationen af dette. Kommissionen har i januar 2002 oplyst, at den har til hensigt at foreslå, at direktiv 98/34/EF ændres, således at det kommer til at omfatte samtlige forskrifter for tjenester.

4. Hvilke forskrifter er undtaget?

a. Generelle undtagelser

Direktivet fastsætter i artikel 10, at visse forskrifter ikke skal notificeres. Det gælder bl.a. de tilfælde, hvor en medlemsstat gør noget, som den har pligt til over for Fællesskabet, f.eks. implementerer en EU-retsakt, der indeholder tekniske forskrifter, eller opfylder en internatio-

⁹ Se EF-Domstolens dom af 6. juni 2002 i præjudiciel sag C-159/00 Sapod Audic mod Eco Emballages SA.

nal aftale, som Fællesskabet har været part i. En sådan aftale skal dog omfatte hele Fællesskabets område.

Det samme gælder, hvis en medlemsstat anvender beskyttelsesklausuler i andre direktiver eller artikel 8, stk. 1, i direktiv 92/59/EØF om produktsikkerhed¹⁰, og hvis en medlemsstat fuldbyrder en dom fra EF-Domstolen, eller hvis den ændrer en teknisk forskrift på anmodning af Kommissionen for at fjerne en samhandelshindring.

Desuden undtages fra direktivets bestemmelser iflg. artikel 1, stk. 2, foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af personer og navnlig arbejdstagere *under anvendelsen af produkterne, såfremt foranstaltningerne ikke berører produkterne.*

b. Sikkerhedsklausulen – hasteprocedure

Direktivets artikel 9, stk. 7, giver mulighed for, at en medlemsstat kan udstede en teknisk forskrift uden at iagttage stand-still perioden, hvis det er nødvendigt “af presserende grunde, der skyldes en alvorlig, uforudsigelig situation, og som vedrører beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed, beskyttelse af plantelivet eller befolkningens sikkerhed og – for så vidt angår forskrifter vedrørende tjenester – ligeledes den offentlige orden ...”. Alle betingelserne skal være opfyldt.

Det understreges for god ordens skyld, at det ikke er en lovlig undskyldning, at det pludselig er kommet til at haste på grund af for lang administrativ sagsbehandlingstid i den ene eller den anden form.

Her er ikke tale om en rigtig undtagelse, for Kommissionen skal underrettes så hurtigt som muligt, jf. nedenfor. Medlemsstaten skal samtidig give en begrundelse for forskriften og for, at det har været nødvendigt at tilsidesætte notifikationssystemets tidsfrister. Kommissionen tager stilling til, om anvendelsen af sikkerhedsklausulen var berettiget, og “... træffer egnede foranstaltninger, hvis den finder, at proceduren er misbrugt”. Det betyder, at den forbeholder sig retten til at anlægge traktatkrænkelssag mod den medlemsstat, der har udstedt en teknisk forskrift uden at iagttage den normale notifikationsprocedure.

OBS OBS

Det bemærkes, at Kommissionen fortolker anvendelsen af hasteproceduren således, at den altid skal have tilsendt den tekniske forskrift som udkast – og mindst nogle dage inden ikrafttrædelsen. Dette for at Kommissionen kan afgøre, om anvendelse af hasteproceduren har været berettiget, jf. ovenfor. Kommissionen fortolker samtidig bestemmelserne om hasteproceduren således, at tekniske forskrifter, der ikke har været tilsendt som udkast, ikke kan anvendes, og dermed ikke håndhæves overfor borgerne.

c. Nationale fremstillingsforbud

I artikel 10, stk. 2, bestemmes det, at direktivets artikel 9 ikke finder anvendelse på “medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der tager sigte på forbud mod fremstilling, forudsat at de ikke hindrer produkternes frie bevægelighed”. Det må altså for så vidt anses for tilladeligt at diskriminere mod egne borgere, over for hvem der ikke skal iagttages nogen ikraftsættelsesfrist, men således at der alligevel skal sendes meddelelse til Kommissionen (til videresendelse til de andre medlemsstater), medens det selvsagt ikke er tilladt at diskriminere mod andre medlemsstaters produkter¹¹.

¹⁰ I disse tilfælde underrettes Kommissionen nemlig i medfør af det påberåbte direktiv.

¹¹ Ifølge Kommissionens mundtlige udtalelse har artikel 10, stk. 2, aldrig været påberåbt af en notificerende stat. Man har simpelthen svært ved at forestille sig et eksempel på en forskrift, der falder ind under artikel 10, stk. 2.

Kommissionen har i et komitémøde under en drøftelse af artikel 10, stk. 4, om notifikation af skattemæssige foranstaltninger, hvor der heller ikke er nogen ikraftsættelsesfrist, udtalt, at den finder det rigtigst at notificere et udkast og vente ca. 5 arbejdsdage med ikraftsættelsen, for at Kommissionen kan få lejlighed til at gøre indsigelse, hvis den finder, at artikel 10, stk. 4, ikke er rigtigt påberåbt. Det samme må gælde artikel 10, stk. 2.

5. Konsekvenserne af ikke-notificering

EF-Domstolen har i CIA/Securitel-sagen fastslået, at manglende notifikation i realiteten er ugyldighedsgrund¹².

Med Domstolens ord ”**Bestemmelserne i artikel 8 og 9 i direktiv 83/189, som ændret ved direktiv 88/182, skal fortolkes således, at borgerne kan påberåbe sig dem for en national ret, og at det påhviler denne at afslå at anvende en national teknisk forskrift, der ikke er blevet meddelt i overensstemmelse med direktivet**”. Domstolen kan ikke gøre en national forskrift ugyldig, men den reelle effekt er næsten den samme.

Der er siden afsagt en anden dom, der afsvækker den første, i den såkaldte Lemmenssag¹³. I den fastslås det, at manglende notifikation af tekniske forskrifter nok gør disse uanvendelige, for så vidt som de hindrer brugen eller forhandlingen af et produkt, der ikke er i overensstemmelse med disse forskrifter. Den **medfører derimod ikke, at alle anvendelser af et produkt, som er i overensstemmelse med de ikke-meddelte forskrifter, bliver ulovlige** (Lemmens kunne dermed godt dømmes for spirituskørsel, uanset at den tekniske forskrift for apparater til måling af alkohol i udåndingsluften ikke var notificeret).

Domstolen har senest fastslået¹⁴, at manglende overholdelse af ikraftsættelsesfristen er at sidestille med manglende notifikation: ”... det påhviler en national ret under behandlingen af en borgerlig sag mellem private vedrørende kontraktlige rettigheder og forpligtelser at afslå at anvende en national teknisk forskrift, der er vedtaget i en periode, hvor vedtagelsen er udsat, således som fastsat i artikel 9 i direktiv 83/189”.

I Danmark har en tiltalt i en straffesag påberåbt sig, at en ikke-notificeret lov eller bekendtgørelse ikke kunne anvendes mod ham. Sagen vedrørte en ferskvandsdambruger, som havde brugt mere foder end tilladt i den ikke-notificerede dambrugsbekendtgørelse. Højesterets anke- og kæremålsudvalg afsagde den 22. august 2000 i sag 19/1999 og 20/1999 kendelse om, at spørgsmålet ikke skulle forelægges for EF-Domstolen til præjudiciel afgørelse, idet der ikke var nogen rimelig tvivl om, at den anvendte bestemmelse ikke var notifikationspligtig.

Aktioner i tilfælde af konstateret ulovlig ikke-notifikation

Hvis en forskrift har skullet notificeres, men ikke er blevet det, kan det anbefales at få den ”lovliggjort”.

Det kan ske ved, at der *udstedes en ny forskrift* af samme indhold, der notificeres som udkast, og som indeholder bestemmelse om, at den gamle ophæves, når den nye træder i kraft. Kommissionen har tilkendegivet, at den ikke har noget imod denne fremgangsmåde, der giver en rimelig mulighed for at undgå en periode uden nødvendig lovregulering.

¹² Dom af 30. april 1996 i sag C 194/94, præjudiciel afgørelse i sagen CIA Security International SA mod Signalson SA, Securitel SPRL (Tribunal de Commerce de Liège, Belgien)

¹³ Dom af 16. juni 1998 i sag C-226/97, Lemmens, præmis 35

¹⁴ Dom af 26. september 2000 i sag C-443/98, Unilever Italia, præmis 52

En anden mulighed er at *ophæve den gældende bestemmelse og erstatte den med en anden*, der opnår samme mål uden at være en teknisk specifikation eller en forskrift for informations-samfundets tjenester. Denne mulighed er anvendt inden for dyrebeskyttelse- og arbejdsmiljø-lovgivningen.

En tredje mulighed er selvfølgelig at *ophæve den kritiserede forskrift og undvære lovgivning* på området eller alene holde sig til at implementere fællesskabslovgivning. Denne fremgangsmåde er mest i harmoni med ånden i Fællesskabet og det indre marked.

Det må afgøres af hver enkelt ansvarlig myndighed, om det er tilrådeligt at gennemgå det gældende lovstof, der er vedtaget siden 1. april 1984, for at konstatere, om der findes forskrifter, der burde have været notificeret.

Hvis der opstår strid mellem en medlemsstat og Kommissionen om, hvorvidt en forskrift skal notificeres, afgøres spørgsmålet af EF-Domstolen i medfør af dennes enekompetence til at fortolke direktiver.

Som eksempel kan nævnes en dom¹⁵, der fastslår: "En forpligtelse til at anbringe bestemte kendemærker på varer, der er pålagt en afgift på grund af de miljømæssigt skadelige virkninger, disse varer antages at medføre, ... udgør en teknisk specifikation i den betydning hvori udtrykket er anvendt i Rådets direktiv 83/189/EØF ..., og den nationale forskrift, der indfører forpligtelsen, er en teknisk forskrift i direktivets forstand".

Kommissionen har i flere tilfælde stået fast på, at ikke-notificerede forskrifter skulle ophæves. Det samme gælder, hvis proceduren ikke iagttages behørigt, f.eks. hvis forskriften sættes i kraft, før de tre måneder er gået. Se foran side 14, note 14.

Det kan oplyses, at Kommissionens 98/34-sekretariat under hånden har tilkendegivet, at man ikke længere gennemlæser alle medlemsstaternes Lovtidende for at kontrollere, at der ikke udstedes tekniske forskrifter uden notifikation.

Imidlertid har Kommissionen i januar 2003 grebet ind over for en dansk bekendtgørelse, der ved en fejl var udstedt samtidig med notificeringen. Det er antagelig det pågældende generaldirektorat, der har opdaget fejlen.

Med hensyn til forskrifter for informationssamfundets tjenester er der derimod meget, der tyder på, at Kommissionen følger med i, om medlemsstaterne notificerer behørigt.

Der er i den forbindelse grund til at gentage, at Kommissionen *ikke* accepterer den mulighed at udstede en bekendtgørelse, *hvor det fastsættes, at den træder i kraft efter ministerens nærmere bestemmelse*, uanset om det i selve bekendtgørelsen eller på anden måde tilkendegives, at den ikke sættes i kraft, før den har været notificeret, og den eller de fastsatte frister er udløbet. ***Kun udkast kan notificeres***¹⁶.

6. Indholdet af en notifikationsmeddelelse

Den skematiske opstilling af en notifikationsmeddelelse er vist i (skema 1) bilag 1, der kan benyttes som spørgeskema til udfyldelse.

¹⁵ Dom af 20. marts 1997 i sag C-13/96, Bic Benelux SA mod État belge (anmodning om præjudiciel afgørelse fra Belgiens Conseil d'État)

¹⁶ Kommissionen har dog accepteret tre notifikationer af fiskale love, uanset at de var trådt i kraft, under hensyn til, at der for sådanne ikke gælder nogen frist.

Skemaet kan downloades fra Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside, se herom nedenfor.

Husk, at der i den tekniske forskrift skal henvises til direktiv 98/34/EF som ændret ved direktiv 98/48/EF, jfr. artikel 12 i direktivet. Henvisningens form er ikke fastlagt i direktivet. Henvisningens form er ikke fastlagt i direktivet, men i Erhvervsfremme Styrelsens bekendtgørelse om informationsproceduren¹⁷ foreskrives det efter henstilling fra Justitsministeriet, at det sker i form af en fodnote til forskriftens titel med følgende tekst: ”Loven/Bekendtgørelsen/Cirkulæret/Den tekniske forskrift/Vejledningen har som udkast været notificeret over for Europa-kommissionen i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet), som ændret ved direktiv 98/48/EF”. I Justitsministeriets Vejledning om notehenvisninger¹⁸ anbefales en lidt kortere formulering: ”Loven/Bekendtgørelsen har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet) som ændret ved direktiv 98/48/EF”.

Fortrolighed

Hvis notifikationsmeddelelsen og de dermed følgende dokumenter ønskes behandlet som fortrolige, skal der gives meddelelse herom, og meddelelsen skal være begrundet, jfr. direktivets art. 8, stk. 4.

Overlappende notifikationer

Kommissionen har meddelt, at den vil acceptere, at der kun sendes én notifikation i de tilfælde, hvor der består en forpligtelse til notifikation både i direktiv 98/34/EF som ændret ved direktiv 98/48/EF og i et andet direktiv.

Notifikationen kan sendes til et af de berørte generaldirektorater, som så vil orientere det andet, og modtagelsesdatoen vil for begge generaldirektorater være samme dato.

Afsenderen skal selv angive, hvem notifikationsmeddelelsen er rettet til, og meddelelsen til Kommissionen skal være udformet i den skematiske opstilling, der er fastsat i informationsproceduren.

7. Udførlige udtalelser og bemærkninger

I henhold til direktivets artikel 9, stk. 2, kan Kommissionen eller en medlemsstat fremsætte en udførlig udtalelse om en notificeret teknisk forskrift, hvis den pågældende mener, at vedtagelsen af forskriften ville implicere en krænkelse af traktaten.

Ligeledes kan Kommissionen eller en medlemsstat afgive bemærkninger eller kommentarer i henhold til direktivets artikel 8, stk. 2. Bemærkninger medfører bl.a. ikke nogen forlængelse af fristen for ikraftsættelse af forskriften.

Meddelelser om bemærkninger eller udførlige udtalelser eller svar på samme sendes til Erhvervs- og Byggestyrelsen pr. e-mail. Kommissionen ønsker at modtage disse oplysninger i standardiseret form ved anvendelse af skema 2, der fremgår af bilag 2. Skema 2 kan downloades fra Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside. Styrelsen forbeholder sig ret til at foretage mindre redaktionelle ændringer af modtagne meddelelser.

¹⁷ Bekendtgørelse nr. 190 af 20. marts 2001 om EU's informationsprocedure for tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester, § 7.

¹⁸ Justitsministeriets Vejledning nr. 134 af 2. december 2002 om notehenvisninger i love og administrative forskrifter, der gennemfører EF-retsakter, m.v., afsnit 8

a. Indsigelser fra andre end den ansvarlige myndighed

Hvis der fremsættes bemærkninger eller forslag til udførlige udtalelser fra andre end ressortmyndigheden, forelægger Erhvervs- og Byggestyrelsen dem for denne.

Der videresendes ikke bemærkninger eller udtalelser, der ikke er i overensstemmelse med Danmarks officielle holdning. De kan sendes direkte til Kommissionen, enten til det relevante generaldirektorat eller til 98/34-sekretariatet; men de vil næppe blive distribueret under 98/34-systemet. I hvert fald nægtede 98/34-sekretariatet bl.a. i 2001 at distribuere en indsigelse fra en dansk brancheorganisation i en situation, hvor myndigheden ikke kunne tilslutte sig indsigelsen.

b. Proceduren i praksis

Udenrigsministeriet og Erhvervs- og Byggestyrelsen har som tidligere nævnt aftalt, at nye notifikationsmeddelelser, svar på og afgivelse af udførlige udtalelser samt bemærkninger og svar derpå sendes direkte fra Erhvervs- og Byggestyrelsen til Kommissionen med kopi til Udenrigsministeriet.

Husk, at sagen skal behandles i Juridisk Specialudvalg, hvis Kommissionen har afgivet en udførlig udtalelse, som Danmark ikke vil rette sig efter.

c. Ændringer af forskriften under notifikationsproceduren

Kommissionen har udtalt, at efterkommelse af udførlige udtalelser kan medføre så væsentlige ændringer, at en ny notifikation bliver nødvendig.

Bilag 1. Skematisk opstilling af notifikationsmeddelelsen

Vejledning til udfyldelse af skema 1:

NOTIFIKATIONSMEDDELELSE 98/34

Efter at have modtaget notifikationen udfylder Kommissionen de relevante rubrikker, bl.a. meddelelsens referencenummer. Derefter sendes denne meddelelse til alle medlemsstater, herunder den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen (meddelelse 001). Efterfølgende fremsender Kommissionen oversættelser heraf (meddelelse 002).

NOTIFIKATIONSMEDDELELSENS UDFORMNING OG INDHOLD

- Adresse
- 1. Særkode**
Denne rubrik udfyldes af Kommissionen, når meddelelsen videreformidles.
- 2. Medlemsstat**
Meddelelsens forfatter.
- 3A. Ansvarlig tjenestegren**
Navn og adresse (telefon- og faxnummer samt e-mail-adresse) på den tjenestegren, der er ansvarlig for videreformidlingen af oplysningerne (central enhed).
- 3B. Tjenestegren, der har udarbejdet udkastet**
Den tjenestegren, der er ansvarlig for udkastets udarbejdelse.
- 4. Notifikationens referencenummer og produktkode**
Nummer, som tildeles af Kommissionen, der sender informationsmeddelelsen på originalsproget til alle medlemsstater, også til den, der har udarbejdet notifikationen, med notifikationens referencenummer (år/sekvensnummer/medlemsstat, f.eks. 2004/123/DK).
Dette nummer skal altid anføres i skrivelser eller korrespondance vedrørende udkastet.
- 5. Titel**
Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal angive udkastets fuldstændige, officielle titel.
- 6. Berørte produkter og/eller tjenesteydelser**
Den medlemsstat, der har udarbejdet meddelelsen, skal klart angive, hvilke produkter og/eller tjenesteydelser der berøres af udkastet til teknisk forskrift.
- 7. Notifikation i medfør af en EU-retsakt**
Hvis den medlemsstat, der har udarbejdet en 98/34-notifikation, ligeledes anmelder sit udkast i medfør af en anden EU-retsakt, skal dette angives under dette punkt sammen med henvisning til den tilsvarende EU-retsakt.

[NB: følgende eksempler kan nævnes (*ikke-udtømmende liste*):

- Forordning (EF) nr. 315/93 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler
- Forordning (EF) nr. 852/853/854/2004 vedrørende fødevarerhygiejne
- Forordning (EF) nr. 1924/2006 om ernærings- og sundhedsanpræisninger af fødevarer
- Forordning (EF) nr. 1925/2006 om tilsætning af vitaminer og mineraler samt visse andre stoffer til fødevarer
- Direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald
- Direktiv 2000/13/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler samt om reklame for sådanne levnedsmidler
- Direktiv 2006/123/EF tjenesteydelser i det indre marked¹⁹].

8. Hovedindhold

Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal kort angive indholdet af udkastet til teknisk forskrift, højst 20 linjer. Resuméets længde bestemmes af udkastets omfang.

Det er vigtigt, at medlemsstaterne anfører nogle nøgleord for at opsummere deres udkast til teknisk forskrift med henblik på at lette den elektroniske behandling.

9. Kort begrundelse

Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal på højst 10 linjer angive begrundelsen for udkastets udarbejdelse (medlemsstaterne anmodes om ikke at gentage oplysninger, der allerede er anført under de øvrige rubrikker i notifikationen).

10. Referencedokumenter og grundtekster

- a) Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal anføre **henvisninger til grundtekster**, der er nødvendige for at forstå og vurdere udkastet. Angives en henvisning, skal de pågældende grundtekster fremsendes til Kommissionen samtidig med udkastet.

¹⁹ For direktiv 2006/123/EF angives under dette punkt de bestemmelser vedrørende tjenesteydelser i det notificerede udkast, der indeholder de af artikel 15, stk. 2, i direktiv 2006/123/EF omfattede krav. Desuden bedes anført, hvilke af de nedenfor angivne krav der er omfattet af udkastet. Begrundelsen for notifikationen i medfør af direktiv 2006/123/EF anføres under pkt. 9 (bl.a. i henseende til nødvendighed, ikke-forskelsbehandling og proportionalitet).

=> NB: Artikel 15, stk. 2, i direktiv 2006/123/EF indeholder følgende krav:

- a) kvantitative eller territoriale begrænsninger, navnlig i form af begrænsninger fastsat på grundlag af befolkningstallet eller af hensyn til en geografisk minimumsafstand mellem tjenesteydere,
- b) krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form,
- c) krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital,
- d) krav – bortset fra kravene vedrørende spørgsmål omfattet af direktiv 2005/36/EF eller kravene i andre fællesskabsinstrumenter – der forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til den pågældende servicevirksomhed på grund af virksomhedens særlige karakter,
- e) forbud mod at have flere forretningssteder på samme stats område,
- f) krav om et minimumsantal af ansatte,
- g) minimums- og/eller maksimumspriser, som tjenesteyderen skal overholde,
- h) krav om, at tjenesteyderen sammen med sin egen tjenesteydelse skal udføre bestemte andre tjenesteydelser.

- b) Hvis grundteksterne **er blevet fremsendt i forbindelse med en tidlige-notifikation**, skal medlemsstaten angive nummeret på denne notifikation.
- c) Hvis grundteksterne **er blevet fremsendt i forbindelse med en tidlige-notifikation**, som senere er trådt i kraft, og som medlemsstaten har fremsendt i endelig form, skal medlemsstaten angive denne teksts nummer.
- d) Hvis medlemsstaterne **fremsender et nyt udkast** i medfør af artikel 8, stk. 1, nr. 3) i direktiv 98/34/EF, fordi de i udkastet til teknisk forskrift har foretaget væsentlige ændringer, der fører til en ændring af anvendelsesområdet, en afkortning af den oprindeligt fastsatte anvendelsesfrist, en tilføjelse af specifikationer eller krav eller en stramning af disse, skal de anføre nummeret på den foregående notifikation.
- e) Findes der **ingen grundtekster**, anmodes medlemsstaterne om at angive dette med henblik på at undgå unødige anmodninger om fremsendelse af grundtekster.
- f) Hvis et udkast til teknisk forskrift af hensyn til folkesundheden eller beskyttelse af forbrugerne eller miljøet specielt tager sigte på at begrænse **markedsføringen eller anvendelsen af et stof, et præparat eller et kemisk produkt**, fremsender medlemsstaterne ligeledes i medfør af artikel 8, stk. 1, nr. 4 et resumé af eller henvisninger til de relevante oplysninger om det pågældende stof, præparat eller produkt samt oplysninger om kendte erstatningsprodukter, der findes på markedet, i det omfang disse oplysninger er til rådighed, og angiver, hvilke virkninger foranstaltningen forventes at få på folkesundheden, beskyttelsen af forbrugerne og miljøet, sammen med en risikovurdering der, så vidt det er hensigtsmæssigt, foretages efter de generelle principper for risikovurdering af kemiske produkter som omhandlet i artikel 10, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 793/93, når der er tale om et eksisterende stof, eller i artikel 3, stk. 2, i direktiv 67/548/EØF (som ændret ved direktiv 92/32/EØF), når der er tale om et nyt stof.

11. Påberåbelse af hasteprocedure

Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal anføre, om den ønsker at påberåbe sig hasteproceduren.

12. Begrundelse for hasteproceduren

Hvis medlemsstaten ønsker hasteproceduren anvendt, skal den fremsende en nøjagtig, detaljeret begrundelse for, at de pågældende foranstaltninger bør gøres til genstand for denne procedure i overensstemmelse med direktivets artikel 9, stk. 7.

13. Fortrolighed

- a) Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal anføre, om den ønsker de oplysninger, der fremsendes i medfør af artikel 8 i direktiv 98/34/EF, behandlet fortroligt i overensstemmelse med artikel 8, stk. 4, i direktivet.

- b) Hvis medlemsstaten ønsker oplysningerne behandlet fortroligt, angives årsagerne hertil.

14. Skatte- og afgiftsmæssige foranstaltninger

- a) **JA** (i hvilket tilfælde Kommissionen fremsender en meddelelse 005)
- b) **NEJ**

15. Konsekvensundersøgelse

Følgende angives:

- a) Oplysninger om konsekvensundersøgelsen findes på side ...
Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, fået foretaget en konsekvensanalyse og angivet resultaterne heraf i den uddybende del af det anmeldte udkast, skal angive, hvor i de fremsendte dokumenter disse oplysninger findes.
- b) Konsekvensanalysen er vedlagt som bilag.
Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, fået foretaget en konsekvensanalyse og har til hensigt at vedhæfte den i dens foreliggende form til det notificerede udkast, skal angive, at denne undersøgelse er vedlagt som bilag. Undersøgelsen fremsendes til Kommissionen samtidig med udkastet til teknisk forskrift.

16. WTO- og SPS-aspektet

WTO-aspekt

- a) Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal anføre, om udkastet anmeldes inden for rammerne af WTO-aftalen om tekniske handelshindringer (aftalen om tekniske tekniske handelshindringer).
- b) Svarer medlemsstaten **NEJ**, angives årsagerne hertil:
 - i) Dette er ikke et udkast til en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurdering som omhandlet i bilag 1 til WTO-aftalen.
 - ii) Udkastet er i overensstemmelse med en international standard.
 - iii) Udkastet har ingen særlig indvirkning på international handel.

SPS-aspektet

- a) Den medlemsstat, der har udarbejdet notifikationen, skal anføre, om den ønsker udkastet notificeret inden for rammerne af WTO-aftalen om SPS (aftalen om sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger).
- b) Svarer medlemsstaten **NEJ**, angives årsagerne hertil:
 - i) Udkastet er ikke en sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning som omhandlet i bilag A til SPS-aftalen.
 - ii) Udkastet har delvist samme indhold som en standard, et direktiv eller en international henstilling.
 - iii) Udkastet har ingen særlig indvirkning på international handel.

Bilag 2. Skematisk opstilling af en senere meddelelse i en notifikations sag.

Veiledning til udfyldelse af skema 2:

(f.eks. svar på Kommissionens eller et medlemslands anmodning om udførlige udtalelser, indsendelse af endelige tekster eller bemærkninger til andre landes notifikationer)

1. *(Udfyldes ikke)*
 2. *Medlemsstat (som indgiver bemærkningerne eller den udførlige udtalelse)*
 - 3a. Erhvervs- og Byggestyrelsen
 - 3b. *Den myndighed, der har udarbejdet meddelelsen*
 4. *Angivelse af nummeret på den notifikation, som meddelelsen angår*
 5. *Det retlige grundlag for meddelelsen:*
 - 5a. Direktivets artikel 8, stk. 2 (bemærkning) *eller*
 - 5b. Direktivets artikel 9, stk. 2 (udførlig udtalelse) *eller*
 - 5c. Svar på en anmodning om yderligere oplysninger eller på bemærkninger eller udførlige udtalelser
 6. *(Indholdet af selve meddelelsen i fri tekst)*
-

I forbindelse med udfyldningen kan de kursiverede forklaringer slettes.

Bilag 3. Adresser

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Telefon: 3392 0000
Telefax: 3154 0533
Telex: 312 292 etr dk
E-mail: euk@um.dk

Erhvervs- og Byggestyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: 3546 6000
Telefax: 3546 6203
E-mail: noti@ebst.dk

Dansk Standard
Kollegievej 6
2920 Charlottenlund
Telefon: 3996 6101
Telefax: 3996 6102
E-mail: Dansk.Standard@ds.dk

IT- og Telestyrelsen
Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon: 3545 0000
Telefax: 3545 0010
E-mail: itst@itst.dk

Justitsministeriet
EU-kontoret
Slotholmsgade 10
1216 København K
Telefon: 3392 3340
Telefax: 3393 3510
E-mail: jm@jm.dk

Appendix 1: WTO-notifikationsproceduren

WTO-aftalen indeholder en tilsvarende notifikationsprocedure, jfr. WTO-aftalens afsnit om en aftale om tekniske handelshindringer, ”TBT-aftalen”. Erhvervs- og Byggestyrelsen er central dansk myndighed for denne procedure.

Europa-kommissionens kontor for EU’s notifikationsprocedure administrerer også EU’s relationer til WTO/TBT-proceduren. Dette ændrer ikke, at medlemsstaterne selv notificerer over for WTO.

WTO-notifikationsproceduren er ikke så omfattende som den, der gælder inden for EU. Bl.a. oversættes de notificerede tekster ikke, og de skematiske oplysninger, der skal afgives på engelsk, fransk eller spansk, jfr. nedenfor, oversættes kun mellem disse tre sprog.

Konsekvenserne af ikke at notificere er ikke, at der indtræder nogen form for ugyldighed; men den ikke-notificerende stat kan blive indkaldt for den såkaldte TBT-komité for at forsvare, at notifikation ikke har fundet sted. Sagen kan fortsætte i tvistbilæggesystemet.

Erhvervs- og Byggestyrelsen er central myndighed for administration af meddelelser fra andre lande, og styrelsen varetager ligeledes ekspeditionen af notifikationskemaer til WTOs notifikationscenter med kopi til Udenrigsministeriet og Danmarks FN-mission i Genève.

Korrespondancen med WTO sker normalt pr. e-mail, men almindelig post kan anvendes.

De indkomne notifikationer kan ses på WTO’s hjemmeside. Kommissionen har desuden i sommeren 2004 lanceret en ny hjemmeside, der indeholder alle WTO-TBT notifikationer. Der henvises til: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/tbt/>.

Dansk Standard (DS) er ”National Enquiry Point”. Dette indebærer, at forespørgsler om fulde tekster skal rettes til DS, og de myndigheder, der notificerer udkast, skal sende skemaet til Erhvervs- og Byggestyrelsen og et eksemplar af teksten til DS.

Der henvises til Erhvervsfremme Styrelsens cirkulære nr. 85 af 16. juni 1995.

Et eksemplar af notifikationskemaet på engelsk følger nedenfor.

Bilag 4. WTO skema

Skal udfyldes på engelsk og sendes til Erhvervs- og Byggestyrelsen til:
noti@ebst.dk.

WORLD TRADE ORGANIZATION**G/TBT/N/Country Code/No.****Committee on Technical Barriers to Trade**

Original:

NOTIFICATION

The following notification is being circulated in accordance with Article 10.6

1. Member to Agreement notifying: If applicable, name of local government involved (Articles 3.2 and 7.2):
2. Agency Responsible: Name and Address (including telephone and fax numbers, e-mail and web-site addresses, if available) of agency or authority designated to handle comments regarding the notification shall be indicated if different from above:
3. Notified under Article 2.9.2 [], 2.10.1 [], 5.6.2 [], 5.7.1 [], other:
4. Products covered (HS or CCCN where applicable, otherwise national tariff heading. Ics numbers may be provided in addition, where applicable):
5. Title, number of pages and language(s) of notified document:
6. Description of content:
7. Objective and rationale, including the nature of urgent problems where applicable:
8. Relevant documents:
9. Proposed date of adoption: Proposed date of entry into force:
10. Final date for comments:
11. Texts available from: National enquiry point [] address, telephone and fax numbers, e-mail and web-site addresses, if available of the other body:

Appendix 2: EU's anmeldelsessystem for import- og markedsføringsforbud

Europa-Parlamentet og Rådets beslutning nr. 3052/95/EF af 13. december 1995 om indførelse af en ordning for gensidig information om nationale foranstaltninger, der fraviger princippet om frie varebevægelser inden for Fællesskabet, er offentliggjort i EF-Tidende nr. L 321 den 30. december 1995.

Der henvises til Erhvervsfremme Styrelsens cirkulære nr. 145 af 11. september 1996 om anmeldelse til Europa-kommissionen af visse markedsføringsforbud.

Baggrund

Baggrunden for beslutningen er, at Kommissionen søger at få udbygget kendskabet til lovlige handelshindringer inden for det Indre Marked for at kunne sikre sig, at sådanne kun findes undtagelsesvis i sjældne, velbegrundede tilfælde, og at der er klarhed og åbenhed om sådanne undtagelser.

Beslutningen indebærer nærmere, at import- og markedsføringsforbud mod en bestemt produktmodel eller type, der lovligt er fremstillet eller markedsført i en anden medlemsstat, skal anmeldes overfor Europa-kommissionen.

Markedsføringsforbud omfatter i denne forbindelse også afslag på ansøgninger om markedsføringstilladelse, krav *om ændring* af den pågældende produktmodel eller -type som betingelse for produktets markedsføring eller forbliven på markedet eller krav *om tilbagetrækning* af en vare fra markedet.

Undtagelser

Visse import- og markedsføringsforbud skal ikke anmeldes, f.eks.:

- retsafgørelser,
- foranstaltninger, som Kommissionen underrettes om, på udkaststadiet eller i endelig udformning, i henhold til andre fællesskabsbestemmelser, f.eks. harmoniseringsdirektiver, og
- foranstaltninger, der vedrører brugte genstande, der på grund af alder eller brug er blevet uegnede til markedsføring eller til at forblive på markedet.

Rekurs og/eller sag til domstolsprøvning

Forbudet bør anmeldes, uanset om sagen er indbragt eller kan indbringes for højere myndighed, eller der er anlagt sag til domstolsprøvelse af det.

Oplysninger fra andre lande

De meddelelser, som Erhvervs- og Byggestyrelsen modtager fra Kommissionen om forbud, der nedlægges i andre lande, videresendes til relevante danske myndigheder og organisationer m.v.

Kommissionens mere detaljerede vejledning

Kommissionen har udarbejdet en vejledning, der bl.a. indeholder et kommenteret spørgeskema. Den kan rekvireres hos Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Sanktioner

Undladelse af anmeldelse efter dette system har ingen effekt, hverken i proces-, straffe- eller forvaltningsretlig henseende. Kommissionen forsøger alligevel på forskellig måde at fange undladelssyndere, der vil blive kritiseret skarpt, dels ved henvendelse til de nationale myndigheder, dels i Kommissionens rapporter til 98/34 komiteen.

Anmeldelsens indhold

Til brug ved anmeldelsen bør der gives de oplysninger, der opregnes i nedenstående skema. En kopi af afgørelsen skal medsendes. Fristen for indsendelse til Kommissionen er 45 dage efter udstedelsen af forbuddet.

SPØGESKEMA TIL BRUG VED ANMELDELSE AF IMPORT- OG MARKEDSFØRINGSFORBUD

Ved udfyldelse på pc kan den kursiverede vejledningstekst slettes.

Underrettende medlemsstat: Danmark

Her bør der anføres navn og adresse på den person, der kan kontaktes for yderligere oplysninger

Anmeldelsesdato:**Produktmodel eller – type:**

Der gives en detaljeret beskrivelse af produktmodellen eller – typen.

Foranstaltningens art**Vigtigste begrundelse:**

Der anføres det eller de hensyn til almene interesser, hvormed foranstaltningen begrundes:

Der henvises til de bestemmelser, som det pågældende produkt anses at stride imod:

Det angives, på hvilke punkter de nationale regler eller betingelser, i overensstemmelse med hvilke produktet er fremstillet og markedsført i en anden medlemsstat, ikke sikrer en ligeværdig beskyttelse af de pågældende almene interesser.

Skemaet sendes pr. e-mail til Erhvervs- og Byggestyrelsen til noti@ebst.dk, eventuelt tillige pr. post.